

Gebrek aan uitvoeringskracht blokkeert vernieuwing in Brabant

31 januari 2023

Brabant staat voor grote veranderingen. Zeker in de leefomgeving zijn pijnlijke ingrepen nodig die veel weerstand oproepen. Hoe lukt het Brabant om toch te vernieuwen? Het vraagt niet alleen om bestuurders met lef, maar vooral ook om een overheid met voldoende uitvoeringskracht. Die staat bij gemeenten en de provincie onder druk. Veranderingen komen niet van de grond door achter de beleidstafels te blijven. Aandacht voor de uitvoering is cruciaal. Als besluiten niet worden genomen of worden uitgevoerd ondermijnt dat het geloof en vertrouwen van de burger in het overheidsbestuur.

Dat is een van de aanbevelingen van BrabantAdvies om te komen tot toekomstbestendig besturen in Brabant. De provincie zelf werkt aan nieuw beleid hierover en heeft BrabantAdvies om input gevraagd die als slijpsteen kan dienen. De conclusies van het onafhankelijk provinciaal adviesbureau staan in het rapport 'Visie, lef en partnerschap in tijden van grote opgaven' dat dinsdag 31 januari is gepubliceerd.

Verwachtingen burgers zijn enorm

Pieter van Geel, voorzitter van de *Provinciale Raad voor de Leefomgeving* (een van de vier adviesraden van BrabantAdvies) zegt over de kwaliteit van het provinciebestuur: "De verwachtingen bij de burgers zijn enorm. Steeds meer kijken zij naar de overheid als er problemen opgelost moeten worden. Alles wordt crisis genoemd en de overheid mag het oplossen. Tegelijkertijd is het voor bestuurders steeds moeilijker concrete resultaten te bereiken. Veel factoren spelen daarbij een rol, van mondige burgers tot versplintering van de politiek, van internationalisering tot capaciteitsproblemen. Alles bij elkaar hebben we het over een serieus probleem waar we ons zorgen om moeten maken. Als we dat niet goed tackelen raakt dat de democratie en het functioneren van de overheid."

"Vermijd versimpeling en kretologie"

Bij de zoektocht naar de oplossing moet volgens Van Geel gewaakt worden voor versimpeling en kretologie. "Er is leiderschap nodig, wordt er dan geroepen. Een sterke hand. Eéndimensionale oplossingen, daar schieten we niks mee op. Het is juist de kunst om als bestuurder met de complexiteit om te gaan en toch effectief te zijn. Dat vraagt om speciale kwaliteiten aan de beleidskant. Maar wat mij betreft komt dan nog het grootste probleem: de praktische uitvoering. Te vaak ontbreekt het aan de professionele organisatie die besluiten ten uitvoer brengt. Kennis is er genoeg, maar we missen de aanpakkers. Het ontbreekt aan oplossingsgerichte mentaliteit. Wie neemt verantwoordelijkheid, vooral ook als het om pijnlijke beslissingen gaat?"

BrabantAdvies benoemt drie ontwikkelingen die de bestuurskracht van Brabant aantasten:

-1: Tekort aan capaciteit en financiële middelen, vooral bij gemeenten, verzwakt de basis onder bestuurlijke kwaliteit. Nieuwe opgaven zoals digitale veiligheid komen dan in de verdrukking. BrabantAdvies ziet de oplossingen vooral in slimmer en meer gezamenlijk organiseren.

-2: Regionaal overleg is er voldoende, maar kan beter en effectiever, en daarmee prettiger, stelt BrabantAdvies.

-3: Veel sectoraal beleid en onduidelijk belegde en versnipperde uitvoering en soms ook een dralende overheid belemmeren de voortgang.

“Het ontbreekt aan de juiste vaardigheden”

Volgens Ivka Orbon, directeur van BrabantAdvies, speelt capaciteitstekort een grote rol bij de verzwakte uitvoeringskracht. “Zowel kwantitatief als kwalitatief. Niet alleen is er een tekort aan mensen. Om vernieuwing en uitvoering vorm te geven heb je een bepaald type nodig. Iemand die naar buiten gaat, met de partijen praat en meedenkt en verder kijkt dan de regels reiken. Hij of zij moet de juiste kennis hebben en thuis zijn in het gebied.” Ook is het volgens Orbon essentieel dat uitvoerders mandaat krijgen van hun bestuurders. “Vaak wordt vernieuwing gefrustreerd door een risicomijdende overheid. Wetten en regels: de leefomgeving is compleet gejuridiseerd. Er ontbreekt ruimte om pilots uit te zetten en die vervolgens op te schalen. Om zo veranderingen concreet door te voeren.”

“Visie, lef en partnerschap”

In de analyse van BrabantAdvies komt nadrukkelijk naar voren dat er grote behoefte is aan visie, lef en partnerschap. Orbon: “Voor verandering is een koers nodig, daarvoor moet je met elkaar tot een gedeelde visie komen. Samen vaststellen: dit is de verandering. Bestuurders moeten over hun eigen schaduw heen kunnen stappen en vervolgens de rug recht houden. Om tot uitvoering te komen is samenwerking nodig. Ben als gemeente en provincie partner in het verhaal. Vaak wordt samenwerking nu meer als een last gezien. Dan sta je bij de aftrap al met 1-0 achter.”

Noot voor de redactie

Voor meer informatie: mail of bel naar Karin van Steensel, adviseur BrabantAdvies:
kvsteensel@brabantadvies.com of 06-21503603

Bijl.: Advies Visie, lef en partnerschap in tijden van grote opgaven.